

Uraseurantaraportti

2003–2008

Joulukuu 2009

Helsingin kauppakorkeakoulu
Ura- ja rekrytointipalvelut

Tiivistelmä

Vuonna 2003 Helsingin kauppakorkeakoulusta valmistuneiden kauppatieteen maisterien uraseurannan keskeiset tulokset

Tehtävät muuttuvat uran edetessä

Kysely osoitti, että Helsingin kauppakorkeakoulusta valmistuneiden ammattinimikkeet muuttuvat uran ensimmäisten vuosien aikana. Viiden vuoden kuluttua esimiestehtävissä toimi noin viidesosa. KTM:t kokevat toimivansa viiden vuoden kuluttua haastavissa, monipuolisissa ja mielenkiintoisissa tehtävissä, jotka mahdollistavat uralla etenemisen ja osaamisen kehittämisen. Lähes puolet vastaajista koki työn ja muiden elämänalueiden olevan tasapainossa ja 15 % piti työtään liian kuormittavana.

KTM:t työllistyvät hyvin

Maistereista 78 % oli työssä valmistumishetkellä. Neljän kuukauden kuluttua 96 % oli töissä. Viiden vuoden aikana työttömyysjaksoja on ollut neljäsosalla ja silloin korkeintaan kaksi. Viiden vuoden kuluttua kukaan vastaajista ei ollut työttömänä työnhakijana.

Työtä ei vaihdettu kuitenkaan kovin usein, kolmasosa vastanneista oli ollut yhden työnantajan palveluksessa keskiarvon ollessa kaksi työnantajaa. Työ- tai virkasuhteita viiden vuoden aikana on ollut keskimäärin kolme.

Kouluttautuminen jatkuu valmistumisen jälkeen

Valtaosa vastaajista osallistui valmistumisen jälkeen täydennys- tai erikoistumiskoulutukseen. Useampi kuin kaksi kolmesta (68 %) on osallistunut työnantajan järjestämään tai kustantamaan koulutukseen. Myös tutkinto-opiskelu kiinnostaa valmiita KTM:a sillä 13 % vastaajista on suorittanut opintoja tähtäimenään toinen korkeakoulututkinto, ja 7 % ilmoitti suorittaneensa tieteellisiä tai taiteellisia jatko-opintoja.

Koulutukseen ollaan tyytyväisiä

Helsingin kauppakorkeakoulusta valmistuneet ovat tyytyväisiä tutkintoonsa, erittäin tyytyväisiä oli jopa 27 % vastanneista ja tyytyväisiä kaikin puolin yhteensä 89 %. KTM-tutkintoa pidettiin yleisesti hyvänä pohjakoulutuksena, joka mahdollisti erilaisiin tehtäviin hakemisen.

Vastaajien mielestä yliopisto-opiskelu kehitti hyvin yritystoiminnan perusteiden tuntemista, oman alan teoreettista osaamista sekä englannin viestintätaitoja. Myös kyky analyttiseen systemaattiseen ajatteluun ja ryhmätyö ym. sosiaaliset taidot kehittyivät hyvin opiskelun aikana. Helsingin kauppakorkeakoulusta valmistuneiden vastausten perusteella työssä tärkeitä tietoja ja taitoja, joita myös yliopisto-opiskelu kehittää, on todella monia.

Sisällysluettelo

1	Tutkimus ja sen toteutus.....	3
1.1	Taustaa.....	3
1.2	Uraseurannan tavoitteet.....	3
1.3	Tutkimuksen toteutus	3
1.4	Vastaajat.....	3
1.5	Raportin rakenne	5
2	Tilanne valmistumishetkellä vuonna 2003	6
2.1	Valmistuneiden työllisyystilanne.....	6
2.2.	Valmistuneiden ensimmäisen työpaikan työsuhteen laatu	6
2.3	Yksityinen sektori, suuret yritykset pk-seudulla työllistävät.....	6
2.4	Ensimmäisen päätyön tehtävien luonne.....	7
2.5	Ensimmäisen työn ja koulutuksen vastaavuus.....	8
3	Työtilanne kyselyhetkellä syksyllä 2008.....	9
3.1	Työtilanne hyvä.....	9
3.2	Työnantaja yksityisellä sektorilla – edelleen.....	9
3.2	Työn luonne vastaushetkellä	10
3.4	Tutkinnon edellytys ja työn ja koulutuksen vastaavuus.....	11
3.5.	Työpaikan sijainti edelleen pääkaupunkiseudulla.....	12
3.6	Palkkakehitys suotuisa	12
3.6	Tyytyväisyys työhön melko hyvä	15
4	Työuran ensimmäiset viisi vuotta.....	16
4.1	Kouluttautuminen jatkuu.....	16
4.2	Koulutusta vastaava työssäoloaika	16
4.3	Työttömyyskokemukset.....	16
4.4	Työnantajien ja työsuhteiden määrä	17
5	Tehtävät muuttuvat uran edetessä	18
6	Työn vaatimukset ja koulutuksen antamat valmiudet.....	19
6.1	Tyytyväisyys tutkintoon työuran kannalta	19
6.2	Tietojen ja taitojen merkitys työssä ja kehitys yliopisto-opiskelussa	19

1 Tutkimus ja sen toteutus

1.1 Taustaa

Tämä raportti on kolmas uraseurantaraportti, jonka Helsingin kauppakorkeakoulun ura- ja rekrytointipalvelut on koonnut Suomen Ekonomiliiton, SEFEn, kokoamasta valtakunnallisesta aineistosta. Tässä raportissa on tietoa vain HSE:n valmistuneiden maistereiden työllistymisestä ja uraseurannasta. Tilastoaineiston raakadatan on käsitellyt Tampereen yliopisto.

1.2 Uraseurannan tavoitteet

Tämän uraseurantatutkimuksen tavoitteena on kertoa, miten Helsingin kauppakorkeakoululta vuonna 2003 valmistuneet ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneet (maisterit) ovat sijoittuneet työelämään. Sijoittumista arvioidaan sekä työllisyystilanteen että työllistymisen laadun näkökulmasta, eli tarkastelussa ovat mukana myös työpaikkojen laadulliset tekijät, kuten toimiala, asema organisaatiossa, työnantajataho sekä työn ja tutkintojen vastaavuus. Mukana on myös yliopisto-opintoihin liittyvän palautteen arviointi.

1.3 Tutkimuksen toteutus

Ura- ja rekrytointipalvelut keräsi Helsingin kauppakorkeakoulun opiskelijarekisteristä kerättiin ne opiskelijat, jotka olivat valmistuneet kauppatieteiden maisteriksi vuoden 2003 aikana. Näiden valmistuneiden osoitteet selvitettiin väestörekisteristä ja heille lähetettiin kyselylomake syksyllä 2008. Kyselyyn saattoi vastata myös internetin kautta ja tästä mahdollisuudesta kerrottiin saatekirjeessa. Osa vastauksista oli puutteellisia, mikä selittää vastaajamäärien vaihtelun eri kysymyksissä.

1.4 Vastaajat

Vuonna 2003 HSE:ltä valmistui 378 kauppatieteiden maisteria. Kysely lähetettiin 286:lle maisterille. Luku on 76 % valmistuneista. Kyselyn ulkopuolelle jäi 92 henkilöä puuttuvien osoitetietojen vuoksi. Kyselyyn vastasi 129 valmistunutta eli vastausprosentiksi kaikista tutkinnon suorittaneista muodostui 34,1 %. Vastausprosentti kyselyn saaneista on 45,1 %, eli vastausprosentti nousi näin hieman edellisvuodesta. Internetissä vastanneiden osuus oli kasvanut huomattavasti edellisvuodesta. Kun 2007 kyselyyn vastasi netissä n. 20 %, niin nyt luku oli noussut 45 prosenttiin.

Valmistumisvuosi	Tutkinnon suorittaneita	Kyselyn saaneita	Vastanneiden lkm	Vastaus% kyselyn saaneista	Vastaus% tutkinnon suorittaneista
2003	378	286 (76 %)	129	45,1 %	34,1 %
2002	360	337 (94 %)	140	41,5 %	38,9 %
2001	320	288 (90 %)	157	54.5 %	49.1 %

Vuonna 2008 urakyselyyn vastasi ensimmäistä kertaa enemmän miehiä 54 % (70) kuin naisia 46 % (59).

Vastaajista yli puolet (65 %) oli valmistuessaan 25–29 vuotiaita keski-ään ollessa 28 vuotta. Neljä viidestä oli valmistunut alle 30-vuotiaana ja 16 % alle 25-vuotiaana. 8 % vastanneista valmistui vähintään 35-vuotiaana. Vastanneiden keskimääräinen opintojen aloittamisvuosi oli 1998, eli tutkinto oli keskimäärin opiskeltu viidessä vuodessa.

Vastaajien jakautuminen pääaineittain vastasi pääpiirteittäin eri aineista valmistuneiden määriä. Kolme suurta ainetta laskentatoimi, rahoitus ja markkinointi käsittivät yli puolet vastanneista.

Alla olevassa taulukossa näkyvät vastaajien ilmoittamat pääaineet. Taulukosta on poistettu ne pääaineet, joissa vastaajia ei ollut vuonna 2003.

Vastaajien pääaine valmistumisvuonna 2003			
%	v. 2001	v. 2002	v. 2003
ASP	1	0	2
Kansantalous	6	8	4
Kansainvälinen liiketoiminta	8	8	8
Laskentatoimi	24	22	13
Liikkeenjohdon systeemit	5	5	1
Logistiikka	5	6	8
Markkinointi	19	14	24
Organisaatiot ja johtaminen	10	8	11
Rahoitus	10	15	18
Tietojärjestelmätiede	3	3	7
Yritysjuridiikka	3	5	2
Yrittäjyys	5	4	3
Yht.	100	100	100
N	154	132	119

Sukupuolittain tarkasteltuna vastanneet jakautuivat alla olevan taulukon mukaisesti. Miehistä eniten vastaajia oli rahoitusta pääaineenaan lukeneista, naisista eniten vastaajia oli markkinoinnista. Yhdeksän kyselyyn vastannutta ei vastannut tähän kohtaan.

Vastaajien pääaine valmistumisvuonna 2003 sukupuolittain		
	<i>mies</i>	<i>nainen</i>
ASP	2	0
Kansantalous	4	1
Kv.liiketoiminta	4	5
Laskentatoimi	6	10
Liik.johd. syst	0	1
Logistiikka	7	2
Markkinointi	9	20
Org. ja johtaminen	5	8
Rahoitus	18	4
Talousmaantiede	0	1
Tietojärjestelmätiede	6	2
Yr.juridiikka	1	1
Yrittäjyys	3	0
Yht.	65	55

1.5 Raportin rakenne

Raportissa käsitellään ensin vastaajien työtilannetta valmistumishetkellä vuonna 2003, jonka jälkeen raportti kuvaa vastaajien työtilannetta vastaushetkellä eli viis vuotta valmistumisesta vuoden 2008 syksyllä. Tämän jälkeen raportti kuvaa työuran ensimmäistä viittä vuotta sekä muutoksia vastaajien tilanteessa, mm. urakehitystä ja mahdollisia erityispiirteitä. Viimeisessä osassa kuvataan työn vaativuutta ja koulutuksen antamia valmiuksia sekä tyytyväisyyttä tutkintoon työuran kannalta.

2 Tilanne valmistumishetkellä vuonna 2003

2.1 Valmistuneiden työllisyystilanne

Valmistumishetkellä (vuonna 2003) 78 % vastaajista oli töissä. Loput 22 % opiskelivat päätoimisesti toista tutkintoa, olivat työttömiä tai perhevapaalla tai jokin muu syy vaikutti tilanteeseen. Alla olevassa taulukossa näkyvät työmarkkinatilanteen tiedot valmistumisvuosittain. Sukupuolittain tarkasteltuna naisista työttömänä valmistumishetkellä oli 19 % kun taas miehistä vain 7 %. Työssä valmistumishetkellä oli miehistä 81 % ja naisista 75 %. Päätoimisena opiskelijana miehistä oli 7 %, naisista 2 %. Muut erot olivat pieniä.

Työmarkkinatilanne valmistumishetkellä

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003
työssä	77,1	75,0	78,3
työtön työnhakija	10,2	14,7	12,4
päätoiminen opiskelu (johtaa tutkintoon tai arvosanaan)	7,6	4,4	4,7
perhevapaa (äitiys-/ isyys-/ vanhempain-/ hoitovapaa)	3,8	1,5	0,8
työskentely apurahalla	0,0	0,0	0,8
muu tilanne	1,3	4,4	3,1
Yht.	100,0	100,0	100,0

2.2. Valmistuneiden ensimmäisen työpaikan työsuhteen laatu

Valmistumishetkellä vakituudessa kokopäivätyössä olevien määrä on laskenut vuonna 2001 valmistuvien 74 %:sta 58 %:iin. Määräaikaisten kokopäivätöiden osuus on kasvanut vuodesta 2001 (21 %) 34 %:iin.

Ensimmäisen työpaikan työsuhteen luonne

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003
vakituinen kokopäivätyö	74	65	58
määräaikainen kokopäivätyö	21	28	34
osa-aikatyö	3	4	5
itsenäinen yrittäjä/ ammatinharjoittaja/ freelancer	1	2	2
työllistetty/ työharjoittelu	1	1	2
Yht.	100	100	100
N	155	137	129

Vuonna 2003 valmistuneiden ensimmäisistä työpaikoista 58 % oli vakituisia kokopäivätöitä, 34 % vastaajista työskenteli määräaikaisessa kokopäivätyössä. 5 % työskenteli osa-aikaisesti ja 2 % itsenäisenä yrittäjänä tai freelancerina. Työllistettynä tai työharjoittelijana oli 2 %.

2.3 Yksityinen sektori, suuret yritykset pk-seudulla työllistävät

Valtaosa (79 %) vastanneista aloitti työuransa yksityisten yritysten tai valtionyhtiöiden palveluksessa. Suuremmat yritykset vetävät kauppatieteilijöitä puoleensa, 42 % ilmoitti ensimmäiseksi työnantajakseen yli 249 henkeä työllistävän yrityksen. Viidennes työskenteli alle 50 työntekijän hengen yrityksessä.

Valtiosektorilla työuransa alussa työskenteli 9 %, kunnissa 3 % ja järjestöissä 6 %. Naisten ja miesten välillä ei ollut merkittävää eroa ensimmäisen työnantajasektorin suhteen.

Ensimmäinen päätyönantaja 2003

%	<i>Miehet</i>	<i>Naiset</i>
yksityinen yritys tai valtionyhtiö	79	80
kunta, kuntayhtymä, kuntien liikelaitos, ammatti- korkeakoulu	3	3
valtio, valtion liikelaitos	11	7
järjestö, seurakunta, säätiö tai vastaava, itsenäi- nen julkisoikeudellinen laitos tai yhteisö	4	8
oma yritys, vastaanotto, toiminimi tms.	3	0
muu työnantaja	0	2
Yht.	100	100
N	70	59

Lähes kaikki (90 %) vastaajat aloittivat työnsä pääkaupunkiseudulla ja vain kolme ilmoitti ensimmäisen työpaikkansa valmistumisen jälkeen sijainneen ulkomailla. Tilanne pysyi lähes samana koko viisivuotisen uran aikana.

2.4 Ensimmäisen päätyön tehtävien luonne

Luonteeltaan yleisimmät tehtävät olivat rahoituksen ja taloushallinnon (21 %), markkinoinnin ja myynnin (20 %) sekä hallinnon, suunnittelun tai kehityksen (20 %) tehtävät. Muita yleisiä tehtäviä olivat konsultointi ja koulutus (11 %) ja tutkimus (7 %). Johto- ja esimiestehtävissä valmistuessaan työskenteli 5 % vastaajista.

Ensimmäisen päätyön tehtävien luonne

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003
tutkimus	8,4	9,5	7,0
opetus tai kasvatus	2,6	2,2	3,9
johto- ja esimiestehtävät	3,2	2,9	4,7
konsultointi tai koulutus	16,9	10,2	10,9
asiakastyö/ potilastyö	2,6	3,6	2,3
markkinointi ja myynti	17,5	13,1	20,2
hallinto-, suunnittelu- tai kehitystehtävät	23,4	15,3	20,2
viestintä- ja mediatyö	4,5	3,6	2,3
toimisto- ja esikuntatehtävät	13,0	4,4	4,7
taiteellinen työ	0,0	0,0	0,0
lainopillinen työ	1,3	1,5	3,1
kirkollinen työ	0,0	0,7	0,0
rahoituksen ja taloushallinnon tehtävät	0,0	26,3	20,9
muu työn luonne	6,5	6,6	0,0
Yht.	100,0	100,0	100,0
N	154	137	129

Sukupuolittain katseltuna ensimmäisen päätyön tehtävien luonteessa on pieniä eroja, naisvastaajat työllistyivät ensimmäisessä työpaikassa eniten markkinoinnin ja myynnin tehtäviin kun taas miesvastaajat yhtä paljon hallinto-, suunnittelu- tai kehitystehtäviin kuin rahoituksen ja taloushallinnon tehtäviin.

Ensimmäisen päätyön tehtävien luonne vuonna 2003 sukupuolittain

%	<i>Miehet</i>	<i>Naiset</i>
hallinto-, suunnittelu- tai kehitystehtävät	21	19
markkinointi ja myynti	17	24
rahoituksen ja taloushallinnon tehtävät	21	20
konsultointi tai koulutus	14	7
tutkimus	7	7
toimisto- ja esikuntatehtävät	4	5
viestintä- ja mediatyö	1	3
johto- ja esimiestehtävät	7	2
opetus tai kasvatusta	1	7
asiakastyö/potilastyö	1	3
lainopillinen työ	3	3
Yht.	100	100
N	70	59

2.5 Ensimmäisen työn ja koulutuksen vastaavuus

Yllättävä vastaus tuli kysymykseen korkeakoulututkinnon edellytyksestä ensimmäiseen työpaikkaan. Noin puolet (49 %) vastaajista koki, ettei korkeakoulututkinto ollut edellytyksenä ensimmäiseen työhön. Muutos edelliseen vuoteen on huomattava, sillä vuonna 2002 valmistuneilla tämä luku oli ainoastaan 22 %. Työpaikkatarjonnassa ei tapahtunut vuonna 2003 mitään kovin poikkeuksellista edellisvuoteen nähden, joten tätä muutosta on vaikeaa selittää. On mielenkiintoista nähdä pysyykö luku yhtä korkeana seuraavassa tutkimuksessa vai onko kyseessä tähän vuoteen satutuva harha.

Korkeakoulututkinto oli edellytyksenä ensimmäiseen työhön**Valmistumisvuosittain**

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003
ei	30	22	49
kyllä	61	62	39
ei tiedä	9	16	12
Yht.	100	100	100
N	155	137	127

Yliopistossa opittuja asioita hyödynnettiin runsaasti ensimmäisessä työssä, sillä ainoastaan 10 % sanoi, ettei voinut hyödyntää opittua työssä juuri lainkaan ja 39 % hyödynsi jatkuvasti.

Kysyttäessä työn vaativuustasoa verrattuna yliopistolliseen koulutukseen ilmeni, että työ vastasi hyvin koulutustasoa hieman yli puolille (54 %) vastaajista ja samaan aikaan 4 % koki työnsä koulutukseen nähden vaativammaksi. Vaativuustasoltaan selvästi koulutustasoa alhaisemmassa työssä aloitti 10 % vuonna 2003 valmistuneista, 32 %:lla työn vaativuustaso oli koulutustasoa osittain alhaisempi.

3 Työtilanne kyselyhetkellä syksyllä 2008

3.1 Työtilanne hyvä

Valtaosa (92 %) vastaajista oli kyselyhetkellä töissä ja vakituudessa työsuhteessa kokopäiväisesti (84 %). Miesten keskuudessa työllisten osuus oli 99 % ja naisten keskuudessa 81 %. Naisista perhevapaalla oli kyselyhetkellä 17 %.

Työmarkkinatilanne kyselyvuonna 2008

%	Miehet	Naiset
vakituinen kokopäivätyö	94	71
määräaikainen kokopäivätyö	1	5
osa-aikatyö	0	2
itsenäinen yrittäjä/ ammatinharjoittaja/ freelancer	4	3
työllistetty/työharjoittelu	0	2
työtön työnhakija	0	0
työvoimakoulutus tai vastaava	0	0
päätoiminen opiskelu (johtaa tutkintoon tai arvosanaan)	0	0
perhevapaa (äitiys-/ isyys-/ vanhempain-/ hoitovapaa)	0	17
työskentely apurahalla	0	0
muu tilanne	0	0
Yht.	100	100
N	70	59

Valmistumishetken määräaikaisuudet olivat tippuneet selkeästi ja kaikista vastaajista vain 3 % kertoi olevansa määräaikaisessa kokopäivätyössä. Naiset olivat hieman enemmän määräaikaisissa töissä kuin miehet. Määräaikaisuuden yleisin peruste oli työn luonne (esim. projekti- tai kausiluontoisuus). Kyselyhetkellä 4 % vastaajista toimi yrittäjänä, 1 % kertoi tekevän osa-aikatyötä ja 1 % oli työllistettynä tai työharjoittelussa. Kukaan vastaajista ei ilmoittanut olevansa työttömänä työnhakijana kyselyhetkellä syksyllä 2008.

3.2 Työnantaja yksityisellä sektorilla – edelleen

86 % kauppatieteilijästä työskenteli viisi vuotta valmistumisen jälkeen yksityisessä yrityksessä tai valtionyhtiössä. Valtion palveluksessa kyselyhetkellä oli 7 % ja kunnissa 2 %. Järjestösektorilla työskenteli kaksi ja oma yritys oli neljällä vastaajista. Kun ensimmäinen työpaikka oli 79 %:lla vastaajilla yksityinen yritys tai valtionyhtiö, viiden vuoden kuluttua se oli sitä 86 %:lla.

Miesten ja naisten erot olivat pienehköjä. Naiset työllistyivät kyselyhetkellä hieman enemmän valtiolle kuin miehet (10 % vs. 4 %) ja miehet hieman enemmän yrityksiin kuin naiset (91 % vs. 80 %). Työnantajasektoreiden osuuksissa tapahtuneet muutokset ensimmäiseen työnantajaan verrattuna olivat vähäisiä, tosin suunta oli selkeästi kohti yritysmaailmaa. Viiden vuoden kuluttua työllistettiin vähemmän kuntiin, järjestöihin ja valtiolle.

Ensimmäinen vs. kyselyhetken päätyönantaja

%	2003	2008
yksityinen yritys tai valtionyhtiö, yli 249 työntekijää	42	48
yksityinen yritys tai valtionyhtiö, alle 250 ja yli 49 työntekijää	16	20
yksityinen yritys tai valtionyhtiö, alle 50 työntekijää	21	18
kunta, kuntayhtymä, kuntien liikelaitos, ammattikorkeakoulu	3	2
valtio, valtion liikelaitos	9	7
järjestö, seurakunta, säätiö tai vastaava, itsenäinen julkisoikeudellinen laitos tai yhteisö	6	2
oma yritys, vastaanotto, toiminimi tms.	2	3
muu työnantaja	1	0
Yhteensä	100	100

3.2 Työn luonne vastaushetkellä

Suurin osa (27 %) vastanneista kauppatieteilijöistä oli kyselyhetkellä sijoittunut rahoituksen ja taloushallinnon tehtäviin. Johto- ja esimiestehtävät (18 %), markkinoinnin ja myynnin (18 %) sekä hallinto-, suunnittelu-, tai kehitystehtävät (13 %) olivat myös yleisiä. Konsultoinnin tai koulutuksen tehtävissä työskentelevien määrä sen sijaan oli pudonnut puoleen (8 %:iin) edellisvuodesta.

**Nykyisen päätyön luonne
Valmistumisvuosittain**

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003
tutkimus	5	4	7
opetus tai kasvatus	3	1	2
johto- ja esimiestehtävät	16	14	18
konsultointi tai koulutus	19	16	8
asiakastyö/potilastyö	2	0	1
markkinointi ja myynti	12	10	18
hallinto-, suunnittelu- tai kehitystehtävät	24	15	13
viestintä- ja mediatyö	5	4	2
toimisto- ja esikuntatehtävät	8	4	0
taiteellinen työ	0	0	0
lainopillinen työ	1	2	4
kirkollinen työ	0	0	0
rahoituksen ja taloushallinnon tehtävät	0	25	27
muu työn luonne	5	5	2
Yht.	100	100	100
N	130	134	128

Miehet työllistyivät 73 %:sti rahoituksen ja taloushallinnon tehtäviin, esimiestehtäviin ja markkinointiin ja myyntiin. Naisista neljännes oli sijoittunut rahoituksen ja taloushallinnon tehtäviin. Naisia työllisti seuraavaksi eniten hallinto-, suunnittelu- ja kehitystehtävät. Esimiestehtävissä kyselyhetkellä 2008 oli miehistä 23 % ja naisista 12 %.

Nykyisen päätyön luonne v. 2008

%	Miehet	Naiset
hallinto-, suunnittelu- tai kehitystehtävät	6	20
rahoituksen ja taloushallinnon tehtävät	28	25
johto- ja esimiestehtävät	23	12
konsultointi tai koulutus	12	3
markkinointi ja myynti	22	14
tutkimus	4	10
toimisto- ja esikuntatehtävät	0	0
muu työn luonne	1	3
viestintä- ja mediatyö	1	2
lainopillinen työ	3	5
opetus tai kasvatusta	0	3
asiakastyö/ potilastyö	0	2
taiteellinen työ	0	0
kirkollinen työ	0	0
Yht.	100	100
N	69	59

3.4 Tutkinnon edellytys ja työn ja koulutuksen vastaavuus

Noin kahdella kolmesta (63 %) vastaajista korkeakoulututkinto oli edellytyksenä nykyiseen työhön. Notkahdus edelliseen vuoteen on tässäkin huomattava, sillä vuonna 2002 valmistuneista jopa 78 %:lla korkeakoulututkinto oli edellytyksenä nykyiseen työhön. Selvä muutos on myös vastauksissa kysymykseen onko korkeakoulututkinto ollut edellytyksenä nykyiseen työhön. 28 % vastaajaista kertoi että korkeakoulututkinto ei ollut edellytyksenä. Edellisvuoden kyselyssä tämä luku oli 12 %.

Yliopistossa opittuja asioita hyödynnettiin kuitenkin runsaasti myös nykyisessä työssä, sillä ainoastaan 4 % sanoi, ettei voinut hyödyntää opittua työssä juuri lainkaan ja 60 % hyödynsi jatkuvasti. Luvut vastasivat lähes täysin edellisvuoden tilastoja. Sukupuolittain katsottuna tässä oli pieniä eroja. Naisista 54 % hyödynsi jatkuvasti yliopistossa opittuja taitoja nykyisessä työssään kun miehillä tämä luku oli 65 %.

Yliopistossa opittujen asioiden hyödyntäminen nykyisessä työssä

%	2003 mies	2003 nainen
ei voi hyödyntää juuri lainkaan	4	3
hyödyntää jonkin verran/ osittain	30	42
hyödyntää jatkuvasti	65	54
Yht.	100	100
N	69	59

Kysyttäessä työn vaativuustasoa verrattuna yliopistolliseen koulutukseen ilmeni, että työ vastasi hyvin koulutustasoa neljälle viidestä (79 %) vastaajista. Selvä muutos on tapahtunut 'työ oli koulutukseen nähden vaativampaa'. 8 % koki työn koulutukseen nähden vaativammaksi. Aiemmassa kyselyssä vain 4 % vastaajista oli arvioinut työnsä niin vaativaksi.

13 % vastanneista kauppatieteilijöistä koki työn vaativuustason osittain tai selvästi alhaisemmaksi yliopistokoulutukseen nähden. Yksittäistä syytä he eivät osanneet tähän nimetä, vaan muu syy (28 %) oli yleisin vastaus, 22 % ei ollut saanut koulutustasoa vastaavaa työtä ja 17 % koki työtänsä muuten mielenkiintoisemmaksi.

Nykyinen työ vastaa vaativuustasoltaan yliopistollista koulutusta

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003
työn vaativuustaso oli koulutustasoa selvästi alhaisempi	2	4	3
työn vaativuustaso oli koulutustasoa osittain alhaisempi	15	13	10
työ vastasi hyvin koulutustasoa	81	78	79
työ oli koulutukseen nähden vaativampaa	2	4	8
Yht.	100	100	100
N	130	134	129

3.5. Työpaikan sijainti edelleen pääkaupunkiseudulla

5 vuoden jälkeen työpaikka sijaitti edelleen pääkaupunkiseudulla (91 %) ja ulkomaille oli työllistynyt 3 % vastaajista. Työpaikan sijainnissa ei juuri tapahtunut muutosta verrattuna valmistumishetkeen.

3.6 Palkkakehitys suotuisa

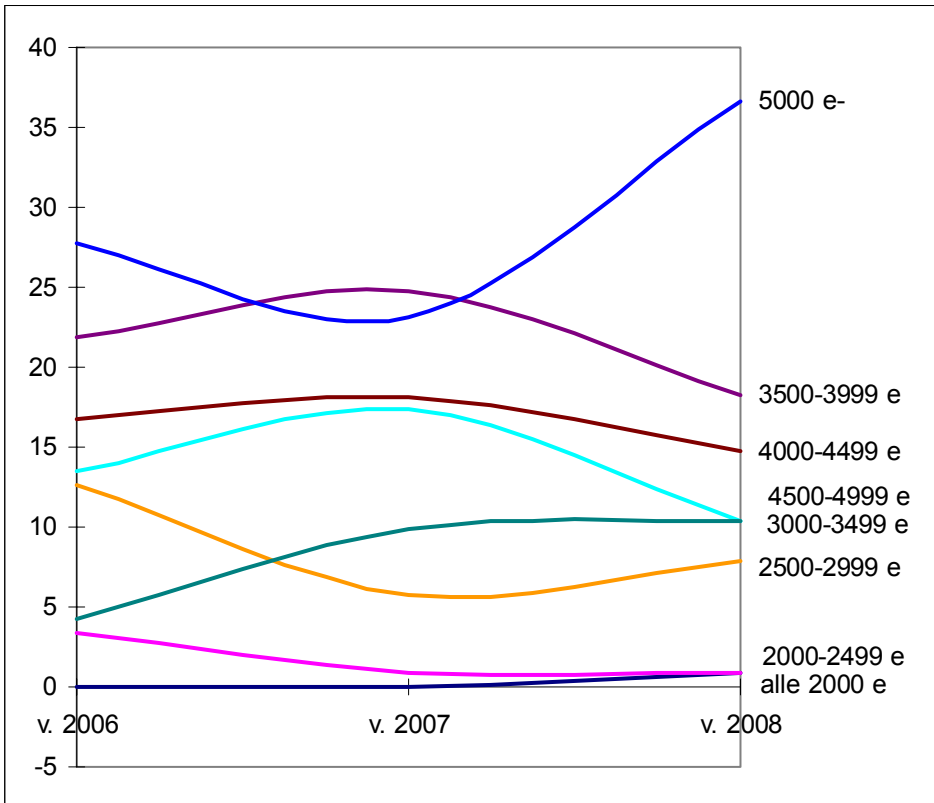
Vastaajilta kysyttiin syyskuun 2008 bruttopalkkaa sisältäen säännölliset lisät, luontaisetujen verotusarvot ja ylityökorvaukset. Kauppatieteilijöiden keskipalkka kyselyhetkellä oli 4721 euroa kuukaudessa. Tämä on noin 300 euroa enemmän kuin vuosi aikaisemmin. Koulutusohjelmittain vertailtuna suurinta palkkaa nostivat rahoituksen koulutusohjelmasta (5937 €/kk) sekä tietojärjestelmätiesteistä (4764 €/kk) valmistuneet.

Bruttopalkka**Valmistumisvuosittain**

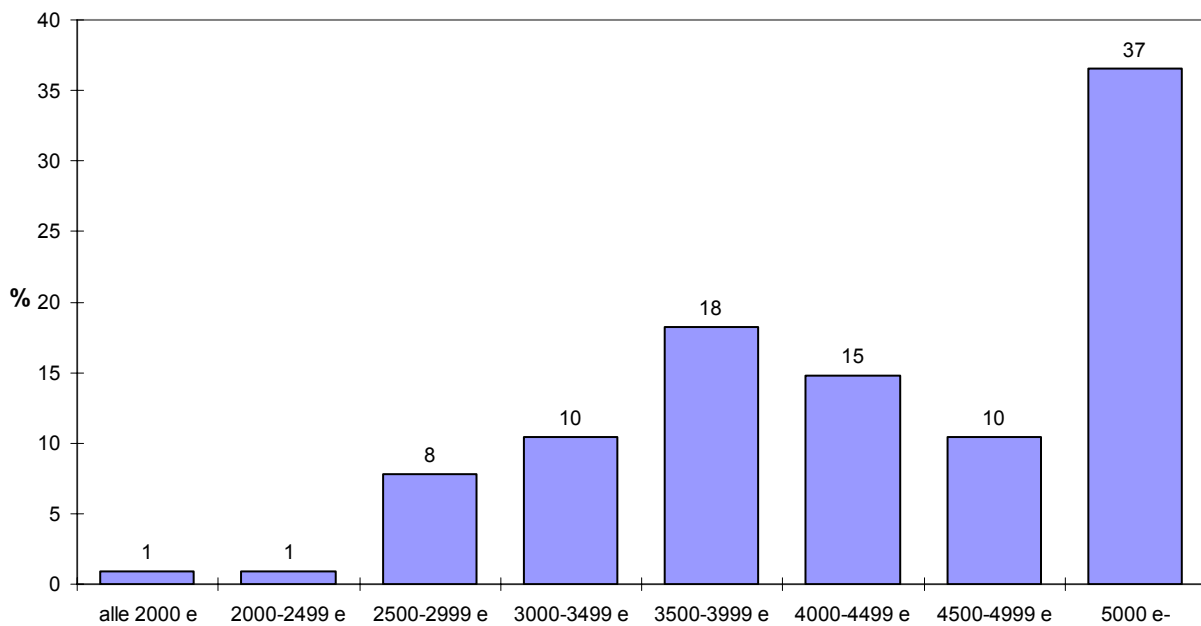
%	v. 2001	v. 2002	v. 2003
alle 2000 e	0	0	1
2000-2499 e	3	1	1
2500-2999 e	13	6	8
3000-3499 e	13	17	10
3500-3999 e	22	25	18
4000-4499 e	17	18	15
4500-4999 e	4	10	10
5000 e-	28	23	37
Yht.	100	100	100
N	119	121	115
Keskiarvo	4 323 €	4 428 €	4 721 €

* Bruttopalkka kuukaudessa säännölliset lisät mukaan lukien 2008 syyskuussa kokopäivätyössä olevilla

Palkkojen kehitystä voidaan tarkastella myös valmistumisvuosittain. Alla olevassa kaaviossa näkyvät kauppatieteilijöiden palkkojen kehitys vuonna 2001 (2006), 2002 (2007) ja 2003 (2008) valmistuneista. Näin tarkasteltuna huomataan, että isoimpaan palkkaluokkaan kuuluvien määrä on kasvanut ja sitä pienemmissä palkkaluokissa olevien määrä on hieman vähentynyt vuodesta 2007.

**Bruttopalkka kuukaudessa säännölliset lisät mukaan lukien syyskuussa 2008
kokopäivätyössä olevilla**

Syyskuussa 2008 kaikkein alhaisimmassa tuloluokassa, alle 2000 € ansaitsevissa, oli yksi vastaaja. Yleistystenä voisi sanoa, että vähintään joka kolmas KTM kuuluu ylämpään tuloluokkaan ja

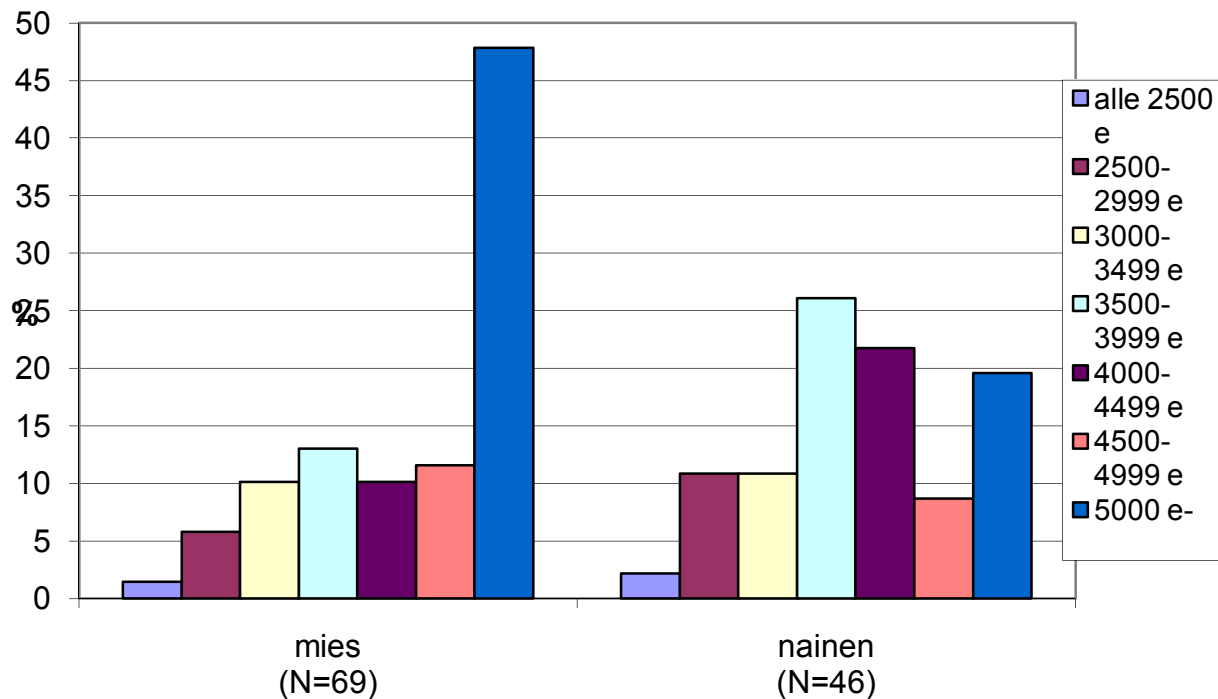
kahteen alimpaan tuloluokkaan (alle 2500 ansaitsevat) kuuluu vain pari prosenttia Helsingin kaup-pakorkeakoulusta valmistuneista.

Miesten palkat olivat jakautuneet selkeästi korkeampiin palkkaluokkiin kuin naisten, joilla palkkaja-kauma oli tasaisempi. Miehistä melkein puolet (48 %) kuului korkeimpaan luokkaan yli 5000 € kuu-kaudessa ansaitseviin, kun taas naisista siihen kuului viidesosa.

Bruttopalkka kuukaudessa (säännölliset lisät mukaan lukien
kyselyvuoden syyskuussa kokopäivätyössä olevilla) sukupuolittain

%	2003 mies	2003 nainen
alle 2000 e	1	0
2000-2499 e	0	2
2500-2999 e	6	11
3000-3499 e	10	11
3500-3999 e	13	26
4000-4499 e	10	22
4500-4999 e	12	9
5000 e-	48	20
Yht.	100	100
N	69	46
Keskiarvo	5071	4196

**Bruttopalkka kuukaudessa säännölliset lisät mukaan lukien
syyskuussa 2008 kokopäivätyössä olevilla**

3.6 Tyytyväisyys työhön melko hyvä

Tyytyväisyyttä kyselyhetken työhön kartoitettiin 11 työtä koskevalla väittämällä. Kauppatieteilijät vaikuttivat olevan melko tyytyväisiä olemassa olevaan työhönsä: ehdottoman enemmistön mielestä työ on mielenkiintoista (samaa mieltä ja täysin samaa mieltä 81 %) ja monipuolista (76 %) ja se mahdollistaa uralla etenemisen (79 %) ja osaamisen kehittämisen (79 %). Lisäksi työ on valtaosan mielestä itsenäistä ja vastuullista (86 %) ja se tarjoaa sopivasti haasteita (75 %).

Kuitenkin kohtuullisen moni piti työtä henkisesti liian kuormittavana (15 %) ja koki, että sitä on liikaa (23 %). Hieman alle puolet oli täysin samaa mieltä ja samaa mieltä kysyttäessä työn ja muiden elämänalueiden välillä vallitsevasta tasapainosta (45 %). 26 % vastaajista koki olevansa täysin tavoitteidensa mukaisella työuralla, tosin täysin eri mieltä oli myös 5 % vastaajista. Tavoitteidensa mukaisella uralla oli 78 % vastaajista (samaa ja täysin samaa mieltä).

4 Työuran ensimmäiset viisi vuotta

4.1 Kouluttautuminen jatkuu

Maisterintutkinto ei ole pysäyttänyt tarvetta kauppatieteilijöiden kouluttautumiseen. Valtaosa vastaajista on osallistunut valmistumisen jälkeen täydennys- tai erikoistumiskoulutukseen. Useampi kuin kaksi kolmesta (68 %) on osallistunut työnantajan järjestämään tai kustantamaan koulutukseen. Myös tutkinto-opiskelu kiinnostaa valmiita KTM:a sillä 13 % vastaajista on suorittanut opintoja tähtäimenään toinen korkeakoulututkinto, ja 7 % ilmoitti suorittaneensa tieteellisiä tai taiteellisia jatko-opintoja. Tärkeimmiksi perusteiksi toisen korkeakoulututkinnon tai jatkotutkinnon suorittamiseksi mainittiin mm. osaamisen laajentaminen. 16 % vastaajista ei ollut osallistunut koulutukseen valmistumisen jälkeen.

4.2 Koulutusta vastaava työssäoloaika

Vastaajat kertovat tehneensä koulutusta vastaavaa työtä lähes koko ajan valmistumisesta viiden vuoden tarkasteluhetkeen asti.

Valmistumisen jälkeinen koulutusta vastaava työssäoloaika työssä olleilla

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003
alle 1 vuoden	2	2	7
1-1.9 v.	0	1	2
2-2.9 v.	6	4	2
3-3.9 v.	11	8	4
4-4.9 v.	19	34	25
väh. 5 v.	62	52	61
Yht.	100	100	100
N	149	132	122
Keskiarvo	4,6	4,7	4,6

Joka kolmas nainen ja joka viides mies on ollut perhevapaalla viiden vuoden kuluessa. Yrittäjänä tai freelancerina on toiminut 8 % vastanneista.

4.3 Työttömyyskokemukset

Tutkinnon suorittamisen jälkeen on vajaa neljännes (23 %) kauppatieteilijöistä raportoi olleensa työttömänä.

Työttömänä oleminen valmistumisen jälkeen Valmistumisvuosittain

%	v. 2001	v. 2002	v. 2003
Ei ole ollut työttömänä	83	80	77
On ollut työttömänä	17	20	23
Yht.	100	100	100
N	156	137	128

Työttömyysjakso sijoittuu useimmiten valmistumisen yhteyteen. Työttömänä valmistumisen aikana olleet aloittivat työn keskimäärin 4 kk:n kuluttua valmistumisesta.

Työttömyyttä kokeneilla vastaajilla on valtaosalla (97 %) ollut korkeintaan kaksi työttömyysjaksoa. Ainoa merkittävä muutos aikaisempiin vuosikursseihin oli työttömyysjaksojen pidentyminen. Lyhyen työttömyysjakson eli alle 6kk työttömänä olleiden (54 %) rinnalle on noussut 7-12 kk työttömänä

olleiden ryhmä (36 %). Yli vuoden työttömänä olleiden määrä on myös kasvanut edellisvuoden (2007) neljästä prosentista yhteentoista prosenttiin.

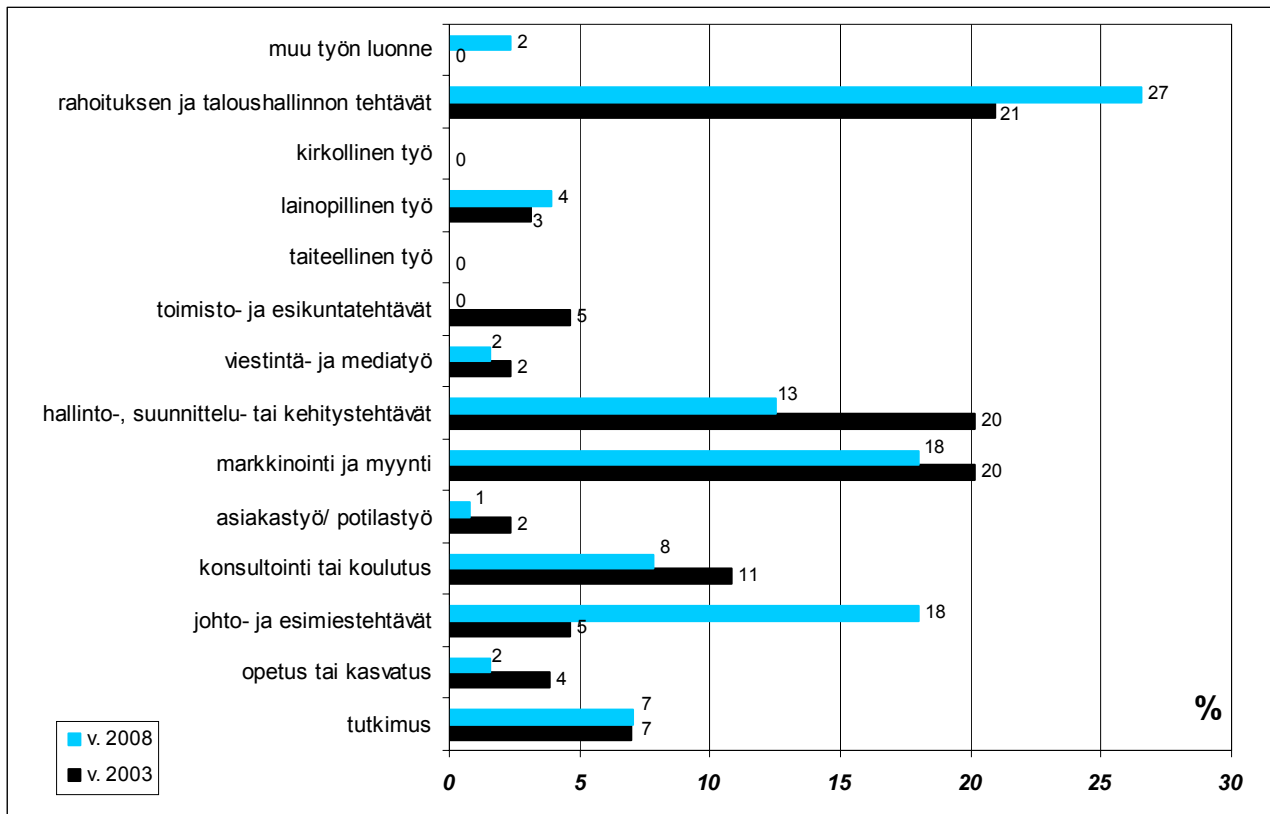
Työttömyysjaksoja on ollut noin joka viidennellä naisella ja miehellä. Suurimpina syinä työttömyyteen nähtiin työkokemuksen puute (melko paljon, paljon ja erittäin paljon yht. 58 %) ja puutteelliset suhdeverkot (50 %). Myös epävarmuus omasta osaamisesta (21 %) sekä omien tavoitteiden epätietoisuus (21 %) vaikeuttivat vastaajien mielestä työllistymistä. Alan yleinen työtilanne vaikutti työttömyyteen ennako-odotuksista poiketen jopa edellisvuotta (2007) vähemmän. Maailmantaloutta ravisteleva taantuma ei tämän kyselyn perusteella ole vielä vaikuttanut KTM:n työtilanteeseen syksyllä 2008.

4.4 Työnantajien ja työsuhteiden määrä

Ensimmäisten viiden vuoden aikana kauppatieteilijöillä on ollut keskimäärin 2 työnantajaa ja 3 työtai virkasuhdetta. Kolmasosa on ollut vain yhden työnantajan palveluksessa ja kahdella kolmestakin on ollut korkeintaan kaksi työnantajaa. Viisi tai useampi työsuhde on ollut harvinaista. Työnantajien tai työsuhteiden lukumäärässä ei ollut sukupuolten välisiä tilastollisesti merkitseviä eroja.

5 Tehtävät muuttuvat uran edetessä

Kun verrataan valmistumishetkeä tilanteeseen viiden vuoden kuluttua, suurimmat muutokset ovat johto- ja esimiestehtävissä olevien määrän kasvaminen viidestä prosentista peräti kahdeksantoista. Hallinto-, suunnittelu- ja kehitystehtävät ovat puolestaan vähentyneet 20 prosentista 13 prosenttiin. Toimistotyötä ei enää viiden vuoden kuluttua tehdä, rahoituksen ja taloushallinnon tehtäviin työllistyi nyt 27 % kauppatieteilijöistä.

Tehtävänimikkeitä tarkastelemalla huomaa, että assistentit löytävät itsensä helposti erilaisista päällikötason tehtävistä ja analyytikot sijoitus- tai apulaisjohtajan tehtävistä. Lähtökohtaisesti yli 80 % vastanneista oli viiden vuoden aikana edennyt urallaan. Arvio on tehty eri ammatinimikkeiden perusteella, joten saman työnimikkeen sisällä tapahtuvaa etenemistä ei ole voitu huomioida.

6 Työn vaatimukset ja koulutuksen antamat valmiudet

6.1 Tyytyväisyys tutkintoon työuran kannalta

Helsingin kauppakorkeakoulusta valmistuneiden tyytyväisyys tutkintoonsa kasvoi hieman edellisvuodesta. Erittäin tyytyväisiä oli peräti 27 % vastanneista. Yksikään viisi vuotta sitten valmistunut ei ollut tutkintoonsa erittäin tyytymätön ja ylipäätään tutkintoonsa jollain tavalla tyytymättömiä oli 11 % vastanneista eli 14 henkeä.

Tyytyväisyys yliopistotutkintoon työuran kannalta Valmistumisvuosittain

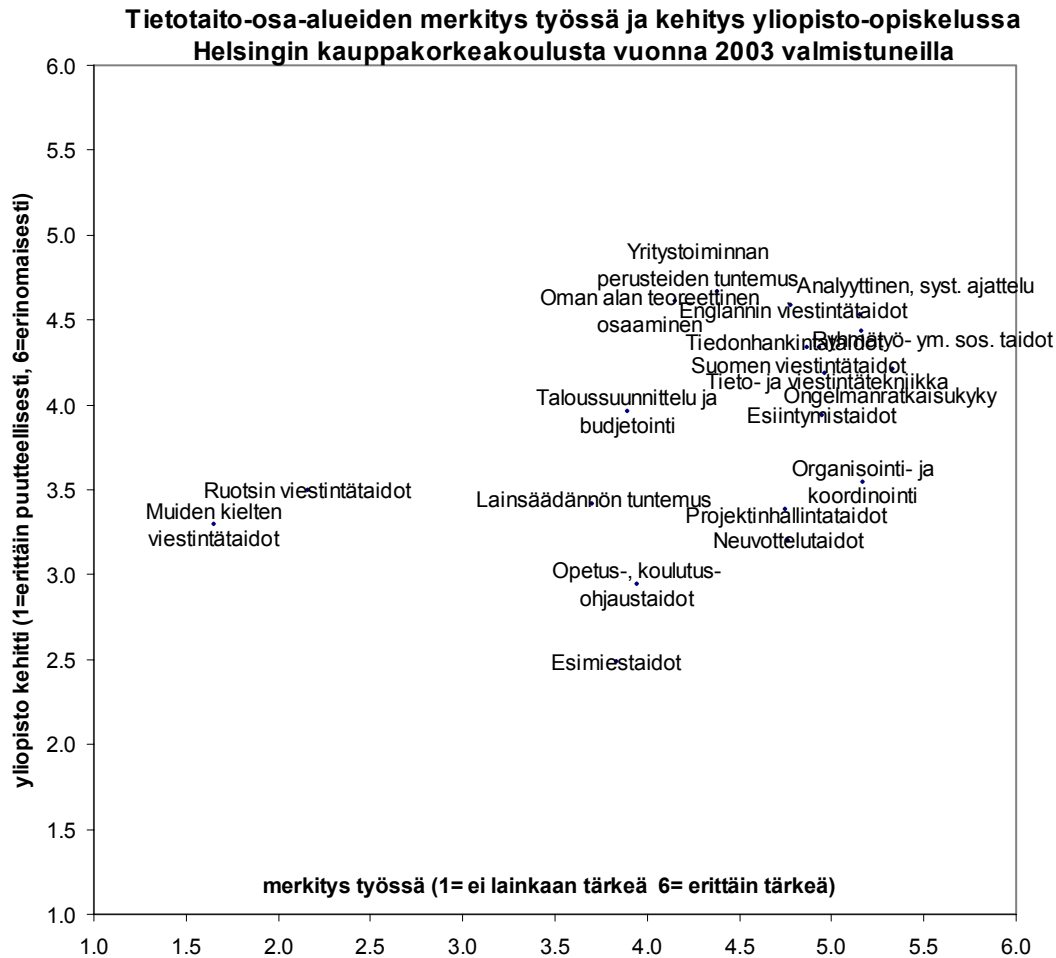
%	v. 2001	v. 2002	v. 2003
erittäin tyytymätön	1	1	0
tyytymätön	1	1	3
hieman tyytymätön	3	7	8
melko tyytyväinen	19	18	14
tyytyväinen	54	47	48
erittäin tyytyväinen	22	26	27
Yht.	100	100	100
N	157	137	128
Keskiarvo	4,9	4,9	4,9

KTM-tutkintoa pidettiin yleisesti hyvänä pohjakoulutuksena, joka mahdollisti erilaisiin tehtäviin hakemisen. Koulutuksen rinnalle nostettiin kuitenkin työkokemuksen hankkimisen tärkeys, jota ilman työuran alkuun saattaminen voi osoittautua vaikeaksi.

6.2 Tietojen ja taitojen merkitys työssä ja kehitys yliopisto-opiskelussa

Kyselylomakkeessa kysyttiin erilaisten taitojen ja tietojen merkitystä nykyisessä työssä ja sitä, miten yliopisto-opiskelu kehitti kyseisiä taitoja ja tietoja (19 eri tietoa ja taitoa). Saatujen vastausten pohjalta voidaan arvioida koulutuksen työelämärelevanssia.

Alla olevassa kuviossa on esitetty nämä ulottuvuudet. Mitä enemmän oikealla piste kuviossa on, sitä suurempi kyseisen tiedon ja taidon merkitys on nykyisessä työssä, ja vastaavasti mitä ylempänä piste on, sitä enemmän yliopisto-opiskelu kehitti kyseistä taitoa tai tietoa.

Merkityskuvio on jaettu nelikenttään, joka muodostetaan akselistolle väitteiden summamuuttujien keskiarvojen perusteella. Nelikentän osiot, joihin tiedot ja taidot sijoitetaan, muotoutuvat itse aineistosta. Nelikenttää tulkittaessa on otettava huomioon, että tässä tarkastellaan vain sitä, kehittikö yliopisto-opiskelu jotain tietoa tai taitoa keskimääräistä paremmin tai heikommin ja mikä on sen merkitys työssä. Tässä ei siis saada absoluuttista selvyyttä siihen, kehittikö yliopisto-opiskelu jotain tietoa tai taitoa sopivasti, liikaa vai liian vähän suhteessa työelämäntarpeeseen.

Nelikentässä oikealla ylhäällä: merkitys työssä on keskimääräistä suurempi ja myös yliopisto-opiskelu kehitti keskimääräistä enemmän, koulutus vastaa tarpeeseen.

Nelikentässä oikealla alhaalla: merkitys työssä keskimääräistä suurempi, mutta yliopisto-opiskelu kehitti keskimääräistä vähemmän, koulutuksessa pitäisi panostaa näihin enemmän.

Nelikentässä vasemmalla ylhäällä: merkitys työssä on keskimääräistä pienempi, mutta yliopisto-opiskelu kehitti keskimääräistä enemmän, koulutuksessa painotetaan ehkä liikaa.

Nelikentässä vasemmalla alhaalla: merkitys työssä on keskimääräistä pienempi ja myös yliopisto-opiskelu kehitti keskimääräistä vähemmän, koulutuksessa pitäisi ehkä huomioida paremmin.

Yliopisto-opiskelu kehitti hyvin yritystoiminnan perusteiden tuntemista, oman alan teoreettista osaamista sekä englannin viestintätaitoja. Myös kyky analyttiseen systemaattiseen ajatteluun ja ryhmätyö- ym. sosiaaliset taidot kehittyivät hyvin opiskelun aikana. Helsingin kauppakorkeakoulus-

ta valmistuneiden vastausten perusteella työssä tärkeitä tietoja ja taitoja, joita myös yliopisto-opiskelu kehittää, on todella monia. Tämä näkyy hyvin taitojen ja tietojen keskittyessä nelikentän ylhäälle oikealle. Alla olevasta listauksesta näkyy vastaajien mielipide siitä miten yliopisto kehitti kyseisiä tietoja ja taitoja.

Mitä yliopisto kehitti (1-6 jossa 1= ei lainkaan tärkeä, 6= erittäin tärkeä)

	merkitys
Yritystoiminnan perusteiden tuntemuksen kehittyminen yliopistossa	4,7
Oman alan teoreettisen osaamisen kehittyminen yliopistossa	4,6
Englannin kielen viestintätaitojen kehittyminen yliopistossa	4,6
Analyttisen, systemaattisen ajattelun taitojen kehittyminen yliopistossa	4,5
Ryhmätyötaitojen ym. sosiaalisten taitojen kehittyminen yliopistossa	4,4
Tiedonhankintataitojen kehittyminen yliopistossa	4,3
Suomen kielen viestintätaitojen kehittyminen yliopistossa	4,3
Ongelmanratkaisukyvyyn kehittyminen yliopistossa	4,2
Tieto- ja viestintätekniikan taitojen kehittyminen yliopistossa	4,2
Taloussuunnittelun ja budjetoinnin kehittyminen yliopistossa	4,0
Esiintymistaitojen kehittyminen yliopistossa	3,9
Organisointi- ja koordinoitaitojen kehittyminen yliopistossa	3,6
Ruotsin kielen viestintätaitojen kehittyminen yliopistossa	3,5
Lainsäädännön tuntemuksen kehittyminen yliopistossa	3,4
Projektinhallintataitojen kehittyminen yliopistossa	3,4
Muiden kielten viestintätaitojen kehittyminen yliopistossa	3,3
Neuvottelutaitojen kehittyminen yliopistossa	3,2
Opetus-, koulutus- ja ohjaustaitojen kehittyminen yliopistossa	3,0
Esimiestaitojen kehittyminen yliopistossa	2,5

Vuonna 2003 valmistuneet KTM:t tarvitsivat nykyisissä työtehtävissään eniten ongelmanratkaisukykyä. Seuraavaksi tärkeimmiksi valmiuksiksi nousivat kyky analyttiseen systemaattiseen ajatteluun, ryhmätyö ym. sosiaaliset taidot sekä organisointi- ja koordinoitaitaidot. Työssä tarvittiin myös tieto- ja viestintätekniikan taitoja. Alla olevasta kuviosta näkyy kuinka tärkeänä muita taitoja ja tieto- ja pidettiin nykyisessä työssä.

Mitä tarvittiin nykyisessä työssä (1-6 jossa 1= ei lainkaan tärkeä, 6= erittäin tärkeä)

	Merkitys
Ongelmanratkaisukyky	5,3
Organisointi ja koordinointi	5,2
Ryhmätyö- ym. sos. taidot	5,2
Analyttinen, syst. ajattelu	5,2
Tieto- ja viestintätekniikka	5,0
Esiintymistaidot	4,9
Tiedonhankintataidot	4,9
Suomen viestintätaidot	4,9
Englannin viestintätaidot	4,8
Neuvottelutaidot	4,8
Projektinhallintataidot	4,7
Yritystoiminnan perusteiden tuntemus	4,4
Oman alan teoreettinen osaaminen	4,2
Opetus-, koulutus- ohjaustaidot	3,9
Taloussuunnittelu ja budjetointi	3,9
Esimiestaidot	3,8
Lainsäädännön tuntemus	3,7
Ruotsin viestintätaidot	2,2

Muiden kielten viestintätaidot

1,6

Sukupuolittain tarkasteltuna naisten ja miesten välillä oli joitain eroavuuksia. Verrattuna kolmeen edelliseen vuosikurssiin naisten esimiestaitojen merkitys nykyisessä työssä on pienentynyt ja vastaavasti miesten esimiestaitojen merkitys on vuosittain kasvanut.

Esimiestaitojen merkitys työssä sukupuolittain

%	2001			2002			2003		
	<i>mies</i>	<i>nainen</i>	<i>Yht.</i>	<i>mies</i>	<i>nainen</i>	<i>Yht.</i>	<i>mies</i>	<i>nainen</i>	<i>Yht.</i>
ei lainkaan tärkeä	6	10	8	7	14	11	4	18	10
vain vähän merkitystä	13	25	20	17	11	14	18	19	18
jonkin verran merkitystä	17	20	19	15	14	15	16	5	11
melko tärkeä	14	18	17	18	23	21	15	23	18
tärkeä	30	15	21	23	21	22	22	19	21
erittäin tärkeä	19	12	15	20	16	18	25	16	21
Yht.	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Miehillä korostui eniten analyyttisen, systemaattisen ajattelun taidot, 58 % miesvastaajista piti taitoja erittäin tärkeänä nykyisessä työssään. Naisista vastaava luku oli 40 %. Naiset pitivät nykytyössään erittäin tärkeinä tarvittavina taitoina ongelmanratkaisutaitojen (46 %) ja organisointi- ja koordinointitaitojen merkitystä (46 %). Ko. taidot olivat erittäin tärkeitä myös miehille (52 % ja 46 %).